

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/185/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323203683
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323203683.2

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa z rodičov: matka – C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., t. č. bytom E. F. XX, A. a otec – G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., t. č. bytom E. F. XX, A., o začatí konania a nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd bez návrhu z a č í n a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia u maloletého dieťaťa A. B., nar. XX.XX.XXXX.

II. N a r i a d ť u j e sa odovzdanie maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Levice, H. XX. XXXXXXXX XX/XX, XXX XX A., a to najdlhšie na dobu šesť mesiacov odo dňa umiestnenia maloletej v ústavnom zariadení.

III. Súd u k l a d á Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice povinnosť zabezpečiť odovzdanie maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Levice, Ul. 29. augusta 76/60, 934 01 Levice.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 31.10.2023 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny podnet na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Civilného mimosporového poriadku o dočasnom zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Levice, H. XX. XXXXXXXX XX/XX, XXX XX A..

2. Z podaného podnetu ÚPSVaR Levice vyplýva, že mal. dieťa pochádza z manželského vzťahu rodičov. Z tohto vzťahu pochádzajú ďalšie 4 mal. deti - I. B., nar. XX.XX.XXXX, J. B., nar. XX.XX.XXXX, K. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B., nar. XX.XX.XXXX. Mal. deti boli na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Levice, č. k. 11P/11/2022, odobraté zo starostlivosti rodičov a dňa 28.01.2022 umiestnené v Centre pre deti a rodiny (ďalej len „CDR“) Nová Baňa. Rozhodnutím Okresného súdu Levice, č. k. 6P/195/2022 bola u mal. detí dňa 17.04.2023 nariadená ústavná starostlivosť. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.06.2023. Na pojednávaní o nariadení ústavnej starostlivosti obaja rodičia uvádzali, že idú pracovať a snažiť sa svoje podmienky prispôsobiť tomu, aby sa mal. deti mohli navrátiť do ich starostlivosti. Od tohto času, aj napriek tomu, že mali vedomosť o tom, že matka je tehotná, nijakým spôsobom svoj spôsob života nezmenili, nezamestnali sa, hoci to na pojednávaní uvádzali. Naopak, boli vídaní v meste potulovať sa, dokonca matku bolo vidieť žobrať pred nákupným centrom, pričom otec stál opodiaľ s pivom v ruke. Rodičia žili v nocľahárni v meste Levice, odkiaľ však počas leta museli odísť, pretože nemali financie na platbu. Po krátkej dobe (približne mesiaci) sa vrátili. Dňa 27.10.2023 Nemocnica Agel, Levice oznámila Úradu PSVaR Levice narodenie mal. A. B., pričom zároveň požiadali o prešetrenie situácie a domácich podmienok rodičov. ÚPSVaR Levice dňa 27.10.2023 vykonal šetrenie v azylovom dome na adrese E. F. XX, A., kde je prevádzkovaná aj nocľaháreň. Počas šetrenia bol

zastihnutý otec, ktorý preukázal, že s matkou dieťaťa žijú v izbe, ktorá je kompletne zariadená- 2 poschodové postele, skrine, stôl. Otec uviedol, že platia 1€ za osobu na deň, ich príjem je výhradne dávka v hmotnej núdzi. G. B. uviedol, že vypomáha v centre pre bezdomovcov, kde za pomoc dostáva veci, šaty a pod.. Počas šetrenia bol p. B. pod vplyvom alkoholu, čo odôvodnil tým, že oslavuje narodenie dcéry. Rodičia uviedli, že majú údajne sľúbené presťahovanie do azylového domu po narodení dieťaťa. Na základe uvedeného bol vykonaný pohovor so sociálnou pracovníčkou zariadenia, ktorá uviedla, že rodičia bývajú v časti nocľahárne, sú problémoví – hlavne otec, pri ktorom musela zasiahnuť aj polícia a podľa jej vedomostí nemajú sľúbené iné bývanie v zariadení. O vyjadrenie k možnému ubytovaniu bol písomne žiadaný riaditeľ prevádzky Humanit n.o.. Vo svojej správe uviedol, že rodine nie je možné poskytnúť iné ubytovanie, rodičia žijú v časti nocľahárne, kde izbu neobývajú sami a ráno o 8:00 hod. musia toto zariadenie opustiť, návrat je možný až o 18:00 hod.. Rodičia už aj v minulosti boli upozorňovaní, že s mal. deťmi v tomto type zariadenia žiť nemôžu, avšak počas celého tehotenstva sa nesnažili o lepšie podmienky. Úradu PSVaR Levice je zrejmé, že bytové podmienky nie sú dôvodom na odobratie mal. detí zo starostlivosti rodičov a tiež, že rodičia by mali mať možnosť preukázať svoje rodičovské zručnosti, avšak máme za to, že v prípade mal. A. B. je nevyhnutné umiestnenie do CDR. U súrodencov maloletej bola nariadená ústavná starostlivosť nedávno, rodičia si boli vedomí toho, že ich podmienky sú nevyhovujúce pre mal. deti, avšak neprejavili snahu o zmenu. Rodičia počas dňa v podstate žiadne bytové podmienky nemajú a potulovanie sa po vonku je pre novorodenca zdravie a život ohrozujúce, nehovoriac o tom, že mal. Lili je kŕmená náhradou materského mlieka, a teda nie je jasné, akým spôsobom by počas dňa rodičia zabezpečili základné životné potreby mal. dieťaťa. Z pohľadu ÚPSVaR Levice je nevyhnutné, aby rodičia pred prevzatím mal. dieťaťa do svojej starostlivosti zabezpečili pre rodinu riadne podmienky a stabilizovali svoj príjem, aby si udržali bytové pomery, aby preukázali, že disponujú podmienkami, ktoré neohrozujú mal. dieťa na zdraví a živote.

3. Podľa § 23 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

4. Podľa § 24 CMP, konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

5. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

6. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

7. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Podľa § 331 odsek 2 CSP, uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.

15. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

16. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

17. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Podľa § 111 písm. l) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti.

19. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

20. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

21. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

22. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi (v danom prípade maloletému) a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležité zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu, a že toto právo je ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je potrebné neodkladné opatrenie. Jedným z predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení.

23. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s § 325 ods. 2 CSP, resp. § 367 CMP, prípadne v súlade s iným zákonom (Zákon o rodine). Ustanovenie § 325 ods. 2 CSP iba príkladne uvádza výpočet neodkladných opatrení, ktoré súd môže nariadiť. Súd pri poskytovaní ochrany neodkladným opatrením použije výrok, ktorý svojou formou najväčšmi zodpovedá osvedčenému právu bez ohľadu na to, či tento výrok má normatívny základ v ustanovení § 325 ods. 2 CSP. Preto súd môže nariadiť aj iné neodkladné opatrenie.

24. Súd pri rozhodovaní vychádzal z obsahu súdneho spisu a z tvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice a po posúdení všetkých listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade je potreba neodkladnej úpravy pomerov u maloletého dieťaťa a je potrebné, aby bolo neodkladným opatrením zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Levice, H. XX. XXXXXXXX XX/XX, XXX XX A.. Súd má preukázané, že za daných okolností je nariadenie neodkladného opatrenia – pobyt v Centre pre deti a rodiny Levice celkom v záujme maloletého dieťaťa, nakoľko rodičia žijú túlavým spôsobom života, sú nezamestnaní a nemajú stále bývanie. Aktuálne bývajú v azylovom dome v časti nocľahárne, avšak táto sociálna služba neposkytuje ubytovanie 24-hodinovou pobytovou formou. Riaditeľ prevádzky vo svojom vyjadrení uviedol, že rodine nie je možné poskytnúť celodenné ubytovanie z kapacitných dôvodov. U súrodencov maloletej bola rozsudkom tunajšieho súdu nariadená ústavná starostlivosť, pričom rodičia si boli vedomí toho, že ich spôsob života je pre maloleté deti nevyhovujúci, no napriek tomu nedošlo z ich strany k žiadnej zmene. Najlepší záujem dieťaťa nie je daný len vo vzťahu k materiálnemu zabezpečeniu dieťaťa, ale aj právom dieťaťa žiť v harmonickom a bezpečnom prostredí, ktoré zohľadňuje jeho oprávnené záujmy. Maloletému dieťaťu nedokážu jeho rodičia momentálne zabezpečiť vyhovujúce sociálne a bytové pomery a tým pádom ani adekvátnu starostlivosť, ktorú dieťa vzhľadom na svoj vek nevyhnutne potrebuje. Je jednoznačné, že v Centre pre deti a rodiny Levice bude mať maloletá zabezpečenú potrebnú starostlivosť. Nakoľko aktuálne nebola zistená osoba v rodinnom či inom blízkom pomere, ktorá by bola ochotná a schopná zabezpečovať starostlivosť o maloletú Lili, aby nebol ohrozený jej zdravý psychický, sociálny a fyzický vývoj, odovzdanie maloletej do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Levice je preto jednoznačne v jej záujme.

25. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

26. Na základe vyššie uvedených a preukázaných skutočností a zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné.

Proti výroku II., III. a IV. tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Toto rozhodnutie je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 4 CMP).